

PODCAST 6

SOLIDARNOŚĆ SPOŁECZNA I WALKA Z DYSKRYMINACJĄ W UE

Dofinansowane przez
Unię Europejską

AUTPOST ACADEMY

Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty wypracowane w ramach projektu „Budowanie więzi społecznych” udostępniane są na zasadzie otwartych licencji (CC BY-SA 4.0 DEED). Można z nich korzystać bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów niezbędne jest podanie źródła finansowania oraz jego autorów.

Witamy w naszym podcaście. W poprzednich odcinkach omawialiśmy, jak promowana jest solidarność społeczna, jaką rolę odgrywa w walce z ubóstwem, jak pomaga chronić prawa człowieka, jaki wpływ ma na nią wielokulturowość i jaki ma ona związek ze zdrowiem psychicznym.

Dzisiaj przyjrzymy się, w jaki sposób solidarność społeczna pomaga w walce z dyskryminacją w Unii Europejskiej.

Jest ona jedną z podstawowych wartości UE, zgodnie z definicją zawartą w artykule 2 Traktatu o Unii Europejskiej, który stanowi, że Unia opiera się na wartościach takich jak godność człowieka, wolność, równość, solidarność, demokracja i praworządność. Zasady te determinują politykę wewnętrzną i zewnętrzną UE oraz jej działania, czyniąc ją centralnym elementem walki z dyskryminacją i marginalizacją.

To fundamentalna zasada, która kładzie nacisk na inkluzywność, wzajemną pomoc i odpowiedzialność grupową. W UE inicjatywy mające na celu zwalczanie nierówności, promowanie praw człowieka i tworzenie spójnych społeczeństw nawiązują do tej idei. Jest ona niezbędna, aby stawić czoła różnym formom marginalizacji i uprzedzeń, z którymi boryka się wiele społeczności w Europie. Realizuje się ją za pomocą przepisów prawa, regulacji i inicjatyw oddolnych.

UE ustanowiła solidne ramy prawne mające na celu zwalczanie dyskryminacji i promowanie równości wszystkich obywateli.

Oto niektóre kluczowe aspekty tych ram:

- Karta Praw Podstawowych UE z 2000 r.: dokument ten gwarantuje szeroki zakres praw i wolności, w tym prawo do niedyskryminacji. Artykuł 21 Karty zakazuje dyskryminacji, między innymi, ze względu na rasę, pochodzenie etniczne, płeć, religię, niepełnosprawność, wiek i orientację seksualną.
- Dyrektywy w sprawie równości: Dyrektywy te stanowią podstawę prawa antydyskryminacyjnego UE i obejmują takie obszary, jak zatrudnienie, ochrona socjalna i dostęp do towarów i usług.

Kluczowe dyrektywy obejmują:

- Dyrektywa w sprawie równości rasowej (2000/43/WE): zakazuje dyskryminacji ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne.
- Dyrektywa w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (2000/78/WE): zakazuje dyskryminacji w zatrudnieniu i wykonywaniu zawodu ze względu na religię, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
- Dyrektywy w sprawie równości płci: Dyrektywy te dotyczą dyskryminacji ze względu na płeć w takich obszarach jak wynagrodzenie, zatrudnienie i prawa emerytalne.

Te narzędzia prawne stanowią część szerszej strategii UE, której celem jest promowanie włączenia społecznego i zmniejszanie dysproporcji między grupami w Unii.

To pojęcie w UE znajduje odzwierciedlenie nie tylko w ramach prawnych, ale także w różnorodnych politykach mających na celu zwalczanie dyskryminacji i marginalizacji. Polityki te mają na celu wspieranie inkluzywności i promowanie równych szans dla wszystkich członków społeczeństwa, zwłaszcza tych zagrożonych wykluczeniem.

Europejski Filar Praw Socjalnych 2017: Te ramy określają 20 kluczowych zasad mających na celu promowanie godziwych wynagrodzeń, dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia i ograniczanie ubóstwa. Podkreślają prawa socjalne związane z równością oraz potrzebę solidarności w zapewnianiu grupom wrażliwym i marginalizowanym dostępu do takich samych możliwości jak inni.

Plan działania UE w sprawie przeciwdziałania dyskryminacji: Komisja Europejska opracowała plany działania i strategie mające na celu zwalczanie dyskryminacji ze względu na pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną i inne czynniki. Obejmuje to podnoszenie świadomości, zwiększenie finansowania programów integracyjnych oraz zapewnienie wdrożenia przepisów antydyskryminacyjnych w państwach członkowskich.

W jaki sposób solidarność społeczna rozwiązuje problem dyskryminacji grup marginalizowanych?

Jest ona szczególnie istotna w kontekście grup marginalizowanych w UE, w tym mniejszości rasowych i etnicznych, migrantów i uchodźców, osób LGBTQ+, kobiet oraz osób z niepełnosprawnościami. Dyskryminacja wobec tych grup jest powszechna i może przejawiać się w różnych formach, takich jak nierówny dostęp do zatrudnienia, opieki zdrowotnej, edukacji i mieszkań, a także przestępstwa z nienawiści i wykluczenie społeczne.

Romowie stanowią jedną z najbardziej zmarginalizowanych grup w UE, często spotykając się z powszechną dyskryminacją i wykluczeniem z głównego nurtu społeczeństwa. Inicjatywy solidarności mające na celu integrację Romów z systemem edukacji, rynkiem pracy i systemem opieki zdrowotnej, są niezbędne dla zapewnienia im równego traktowania. Unijne Ramy Krajowych Strategii Integracji Romów zachęcają państwa członkowskie do opracowywania polityk mających na celu poprawę warunków życia i szans społeczności romskiej.

Migranci i uchodźcy, zwłaszcza spoza UE, często napotykają trudności w integracji ze społeczeństwami europejskimi. Kwestie takie jak ksenofobia, nastroje antyimigranckie i nierówny dostęp do usług przyczyniają się do ich marginalizacji.

UE przyjęła szereg strategii mających na celu stawienie czoła tym wyzwaniom. Obejmują one m.in. promowanie różnorodności i integracji, wspieranie programów integracyjnych oraz oferowanie ochrony uchodźcom w ramach Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego. Pomimo postępów w zakresie praw osób LGBTQ+ w wielu krajach UE, dyskryminacja pozostaje wyzwaniem dla tej społeczności. Inicjatywy solidarności mają na celu zwalczanie przestępstw z nienawiści, zapewnienie równych praw i stworzenie bezpiecznej przestrzeni dla osób LGBTQ+. Strategia UE na rzecz równości osób LGBT+ ma na celu zwalczanie przemocy, zapewnienie równego traktowania na rynku pracy i propagowanie prawnego uznania różnorodnych struktur rodzinnych. Dyskryminacja ze względu na płeć, w tym luka płacowa ze względu na płeć, przemoc domowa i brak reprezentacji na stanowiskach kierowniczych, w dalszym ciągu dotyka kobiety w całej UE.

UE wprowadziła środki takie jak dyrektywa 2006/54/WE w sprawie równości płci w miejscu pracy, a także różne programy mające na celu wzmocnienie pozycji kobiet i zwalczanie przemocy. To pojęcie w tym kontekście promuje środowisko, w którym równość płci jest priorytetem zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej.

Marginalizacja ekonomiczna często pokrywa się z dyskryminacją społeczną. Solidarność ma na celu zmniejszenie dysproporcji ekonomicznych między różnymi grupami poprzez promowanie równego dostępu do zasobów ekonomicznych, w tym godziwych wynagrodzeń, mieszkań, opieki zdrowotnej i edukacji. Zmniejszając bariery finansowe, z którymi borykają się grupy marginalizowane, ona pomaga zapewnić im równe szanse na sukces.

Nierówności ekonomiczne i wykluczenie społeczne są głównymi czynnikami dyskryminacji w Europie. W wielu krajach UE grupy marginalizowane borykają się z nieproporcjonalnie wysokim poziomem ubóstwa i bezrobocia, co pogłębia ich marginalizację. Ona dąży do zwalczania tych nierówności poprzez politykę promującą włączenie społeczne, godziwe płace i dostęp do wysokiej jakości usług. Zaangażowanie UE w powszechny dostęp do wysokiej jakości opieki zdrowotnej i edukacji pomaga zapewnić, że grupy marginalizowane nie zostaną pominięte.

Wspierając inkluzywne systemy edukacji i dostęp do usług zdrowotnych, UE promuje bardziej sprawiedliwe społeczeństwo, w którym osoby z różnych środowisk mogą się rozwijać.

W wielu państwach członkowskich UE solidne systemy zabezpieczenia społecznego oferują wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej, takie jak zasiłki dla bezrobotnych, emerytury i zasiłki inwalidzkie. Systemy te opierają się na idei tej solidarności, zapewniając sieć bezpieczeństwa osobom zagrożonym dyskryminacją lub wykluczeniem.

W jaki sposób ruchy oddolne promują solidarność społeczną w UE?

Choć polityka UE odgrywa kluczową rolę w walce z dyskryminacją, ruchy oddolne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają kluczową rolę w promowaniu tej solidarności.

Grupy rzecznicze, organizacje pozarządowe i organizacje społeczne odgrywają kluczową rolę w podnoszeniu świadomości na temat dyskryminacji, zapewnianiu bezpośredniego wsparcia grupom marginalizowanym i pociąganiu rządów do odpowiedzialności za ich zobowiązania

do równości. W wielu przypadkach grupy te współpracują z instytucjami UE, aby wpływać na politykę i wprowadzać realne zmiany w społecznościach w całej Europie.

Czy solidarność społeczna jest rzeczywiście tak fundamentalna w walce UE z dyskryminacją i marginalizacją? Krótka odpowiedź brzmi: TAK.

Solidarność społeczna to potężne narzędzie w walce z dyskryminacją i marginalizacją. Poprzez promowanie zbiorowej odpowiedzialności, promowanie równości i wzmacnianie pozycji grup marginalizowanych, solidarność pomaga budować bardziej inkluzywne społeczeństwo, w którym każdy może żyć z godnością i szacunkiem.

Leży ona u podstaw rozbudowanych ram prawnych UE, które zakazują dyskryminacji ze względu na różne kryteria, w tym rasę, płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność i religię.

Zaangażowanie UE w solidarność gwarantuje, że przepisy antydyskryminacyjne są nie tylko uchwalane, ale także przestrzegane we wszystkich państwach członkowskich, umożliwiając grupom marginalizowanym dostęp do równych praw i ochrony.

Poprzez przepisy prawne, ramy polityczne i inicjatywy społeczne UE dąży do stworzenia społeczeństwa integracyjnego, w którym każdy, bez względu na pochodzenie, jest traktowany równo i ma szansę na odniesienie sukcesu.

Kładąc nacisk na zbiorową odpowiedzialność i wzajemne wsparcie, wspomniana solidarność sprzyja silniejszej i bardziej spójnej Europie, w której wyzwania związane z dyskryminacją i wykluczeniem są stale podejmowane.

Walka z dyskryminacją trwa jednak nadal i konieczne są dalsze działania, aby zapewnić wszystkim osobom – zwłaszcza tym ze społeczności marginalizowanych – te same prawa i możliwości.

Mamy nadzieję, że kolejny odcinek naszego podcastu przypadł Ci do gustu. Jeśli chcesz kontynuować zgłębianie tematu tej solidarności, polub nasz kanał i zasubskrybuj.

Do zobaczenia następnym razem!

BIBLIOGRAFIA

1. Bergström, C. i Lott, N. (2018). Włączenie społeczne i solidarność: odpowiedź UE na dyskryminację i marginalizację. Przegląd polityki społecznej
2. Cremona, M. (2014). Solidarność i Unia Europejska: rola prawa w integracji społecznej UE. European Law Journal
3. De la Porte, C. i Pochet, P. (2015). Wymiar społeczny Unii Europejskiej: rola solidarności w przeciwdziałaniu marginalizacji. Journal of European Social Policy
4. Komisja Europejska.(2017).Europejski filar praw socjalnych. Komisja Europejska.
5. Komisja Europejska. (2019). Ramy UE dotyczące krajowych strategii integracji Romów do 2020 r. Komisja Europejska.
6. Komisja Europejska. (2020). Plan działania w sprawie Europejskiego Filaru Praw Socjalnych. Komisja Europejska.
7. Parlament Europejski. (2019). Rola solidarności społecznej w walce z marginalizacją w UE. Biuro Badań Parlamentu Europejskiego.
8. Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA). (2018). Sprawozdanie roczne na temat praw podstawowych: zwalczanie dyskryminacji i promowanie równości. FRA.
9. Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA). (2020). Zwalczanie dyskryminacji: rola UE w promowaniu równości i integracji. Raport FRA.